

FILHARMONIA
SZCZECIN

Piątek – 24 kwietnia 2026 roku – godz. 19.00

Coś pomiędzy

koncert symfoniczny

Orkiestra Symfoniczna
Filharmonii im. Mieczysława Karłowicza w Szczecinie

Ana de la Vega flet
Przemysław Neumann dyrygent

W programie:

LUDWIG van BEETHOVEN
Uwertura do opery *Fidelio* op. 72 [6']

ELŻBIETA SIKORA
Koncert fletowy [20']
(prapremiera światowa)
– Allegro tranquillo
– Adagio calmo
– Vivace, energico, con fuoco

/przerwa/

ANTONÍN DVOŘÁK
IX Symfonia e-moll Z Nowego Świata op. 95 [35']
– Adagio – Allegro molto
– Largo – Un poco più mosso – Tempo primo
– Scherzo: Molto vivace
– Allegro con fuoco

Szanowni Państwo,

dobrym obyczajem przyjętym w salach koncertowych jest oklaskiwanie wykonawców wieloczęściowego utworu dopiero po jego zakończeniu. Krótkie przerwy między poszczególnymi częściami wypełnione są ciszą. Brawa między częściami, a jeszcze gorzej – w trakcie dłuższej pauzy mogą rozpraszać wykonawców oraz innych słuchaczy, a przez to zburzyć budowane przez muzykę napięcie i nastrój.

ANA DE LA VEGA

Jest australijską flecistką, która stosunkowo niedawno wkroczyła na międzynarodową scenę muzyki klasycznej – zwróciła tam powszechną uwagę swym „krystalicznie czystym i zarazem aksamitnym tonem”, połączonym z „dyskretną wirtuozerią”.

Jej debiutancki album z koncertami fletowymi Mozarta i Myslivečka z English Chamber Orchestra (Pentatone) zajął I miejsce na liście „Amazon Classical Bestsellers” i III miejsce w zestawieniu „Best Albums of 2018” Classic FM, w Niemczech nadto siedmiokrotnie otrzymał tytuł „Płyty tygodnia”. Jej druga płyta (z koncertami Haydna i Stamitz), nagrana z oboistą Ramónem Ortegą Quero i zespołem Trondheim Soloists, wywołała porównywalną sensację – w prasie międzynarodowej podziwiano „doskonałą harmonię” oraz „elegancję i wdzięk” interpretacji.

Ana de la Vega przysłała na świat w rodzinie argentyńsko-brytyjskiej, dorastała w Australii. Studiowała grę na flecie na Uniwersytecie w Sydney, swą edukację kontynuowała zaś w Conservatoire Supérieur de Paris pod kierunkiem Raymonda Guiota i Catherine Cantin – tam zainspirowały ją dokonania słynnej francuskiej szkoły fletowej.

Jako solistka występowała m.in. z Deutsches Kammerorchester Berlin, Bayerische Kammerphilharmonie, Neue Philharmonie Westfalen, Bremer Philharmoniker, Bochumer Symphoniker, Dresdner Kapellsolisten, Camerata Salzburg, Auckland Philharmonia oraz Trondheim Soloists. Do jej nowszych dokonań należą debiuty w filharmoniach w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Essen, w amsterdamskim Concertgebouw, londyńskich Wigmore Hall i Cadogan Hall oraz na estradzie Brucknerhaus w Linzu.

Była bohaterką trzech filmów dokumentalnych ARTE (*Ana de la Vega i jej flet*, *Bach – muzyka dla wieczności* oraz *Festiwal w Rheingau*). Ponadto na platformie IDAGIO Live prowadziła własny cykl wideo zatytułowany *Flute Reboot* – tam wprowadzała widzów w bogatą historię fletu i dzieliła się opowieściami o muzyce klasycznej.

PRZEMYSŁAW NEUMANN

Jest absolwentem Akademii Muzycznej w Poznaniu, gdzie studiował dyrygenturę symfoniczno-operową w klasie prof. Jerzego Salwarowskiego i prof. Antoniego Grefa. W 2002 roku zajął III miejsce na III Przeglądzie Młodych Dyrygentów w Białymstoku. Już podczas studiów nawiązał współpracę z poznańskim Teatrem Muzycznym – do 2013 roku był dyrygentem i kierownikiem tamtejszej orkiestry – gdzie przygotował kilka premier oraz poprowadził kilkaset spektakli i koncertów. Współpracował także z Teatrem Wielkim w Poznaniu oraz Gliwickim Teatrem Muzycznym.

Dyrygował większością polskich orkiestr, w tym zespołami Filharmonii Narodowej w Warszawie, Polskiej Orkiestry SinfoniaIventus i Filharmonii Poznańskiej. Po obronie doktoratu w 2009 roku podjął pracę dydaktyczną w katedrze dyrygentury Akademii Muzycznej w Poznaniu; w latach 2019–2020 pełnił funkcję jej kierownika.

W 2017 roku uzyskał tytuł doktora habilitowanego sztuk muzycznych, a w 2019 – profesora uczelni. Właśnie Alma Mater stała się dla Przemysława Neumanna przestrzenią realizacji wielu projektów edukacyjno-artystycznych, spośród których należy wymienić koncerty z akademicką Orkiestrą Symfoniczną (uwieńczone nagraniem płyty z muzyką Karola Kurpińskiego) i z Orkiestrą SinfoniaIventus oraz coroczne operowe spektakle studenckie w Teatrze Wielkim w Poznaniu i koncerty w ramach cyklu Kreaspiracje.

W latach 2015–2024 pełnił funkcję dyrektora Filharmonii Opolskiej. W tym czasie rozpoczął intensywną pracę nad nieznanymi bądź niesłusznie pomijanymi dziełami polskich twórców, co zaowocowało cyklem koncertów „Polska Muzyka Zapomniana” oraz serią wydawniczą o tej samej nazwie, opublikowaną we współpracy z powołaną w 2016 roku Fundacją dla Kultury, w której Przemysław Neumann pełni funkcję prezesa. Prowadząc Orkiestrę Symfoniczną Filharmonii Opolskiej dokonał również szeregu nagrań płytowych dzieł polskich kompozytorów.

Od 1 września 2024 roku pełni funkcję dyrektora naczelnego i artystycznego Filharmonii w Szczecinie.

Coś pomiędzy

Jedyna opera Ludwiga van Beethovena (1770–1827) nosi tytuł *Fidelio* (1805/1814): jest to opowieść o miłości małżeńskiej, dziejąca się nieopodal Sewilli pod koniec XVIII stulecia. Szlachetny Florestan jest przetrzymywany w lochu z rozkazu swego śmiertelnego wroga, Don Pizzarra – niebawem ma zginąć, gdyż wie zbyt wiele o niegodziwych czynach swego prześladowcy. Tymczasem żona Florestana, Leonora, w męskim przebraniu Fidelia (imię to oznacza „wiernego”), zaskarbiła sobie przychyłność dozorczy więzienia, który chętnie oddałby młodemu pomocnikowi za żonę swą córkę Marcelinę... Historia jednak zakończy się szczęśliwie: oto Leonora ocali męża, zło zostanie ukarane, a niewinność i dobro zatrumfują.

Istnieją aż cztery różne uwertury, przewidziane przez Beethovena do powstających nowych wersji opery (ta bowiem wciąż zdawała się kompozytorowi niedoskonała); ostatnią z nich zaprezentowano w wiedeńskim Kärntnertortheater w 1814 roku. Poprzedza ją uwertura o połowę krótsza od poprzednich – utrzymana jest ona w tonacji E-dur, która w operze została przypisana bohaterskiej Leonorze; uwertura jest poniekąd wizerunkiem jej determinacji i niezłomności. (7)

Elżbieta Sikora (ur. 1943) jest uznaną polską kompozytorką – od 1981 roku mieszka na stałe we Francji, ale nigdy nie straciła kontaktu z krajem ojczystym. Jej utwory są wykonywane na całym świecie (przypomnijmy, że prapremiera utworu *Szóste przykazanie* odbyła się 2022 roku w Filharmonii im. Karłowicza w Szczecinie).

Ważną część dorobku artystki stanowią opery (najnowszą jest wystawiony w ubiegłym roku w Poznaniu *Dorian Gray* według Oscara Wilde’a). Na zadane przez Krzysztofa Stefańskiego w książce *Flashback* (2022) pytanie, czy w jej koncertach solista jest kimś w rodzaju wokalisty-bohatera prezentującego „monodram instrumentalny”, Elżbieta Sikora odpowiedziała: „Przewaga instrumentu solowego wynika niejednokrotnie z tego, że w mej koncepcji ma to być prowadząca linia całego utworu i dlatego często powstaje z wyprzedzeniem. Nie znaczy to, że najpierw piszę partię solową w całości; powstaje ona raczej we fragmentach, do których potem dopisuję partię orkiestry lub komponuję jakieś orkiestrowe *intermezzo* przed kolejnym wejściem solisty. Zależy mi na tym, żeby jak najbardziej wyeksponować instrument solowy i żeby wykonawca rzeczywiście się trochę namęczył. Jak koncert, to koncert. Niech gra”.

Wcześniejsze utwory na flet – godne wzmianki są zwłaszcza *Podróż III i Głowa Orfeusza II* – kompozytorka zalicza do swych ważniejszych dokonań. O *Koncertach fletowym* (2025) pisze zaś następująco:

„Komponowałam ten utwór z myślą o uwięzionej na Białorusi flecistce Marii Kalesnikawej. Tego dnia, kiedy postawiłam na ostatniej stronie partytury znak końca, Maria została uwolniona. Niezwykły zbieg okoliczności...”

W koncercie wykorzystuję brzmienia trzech fletów: poprzecznego, piccolo i altowego, by w ten sposób rozszerzyć przestrzeń dźwiękową głównego instrumentu tego utworu. Początkowe cztery solowe dźwięki *cis* są jak sygnał Morse’a wysyłany w przestrzeń lub jak kołatanie do drzwi. Pojawiać się one będą jeszcze kilkakrotnie w transpozycji do *fis* i powracając do *cis*. Flet, niczym uwięziony ptak, stara się wlecieć jak najwyżej, by zniknąć w końcowym *crescendo* wiolonczel, kontrabasów i kotła – sygnałe zatraskujących się wrót.

W połowie drugiej części, którą rozpoczyna zamyślony, oscylujący motyw, pojawia się flet altowy ze swoją melancholijna zadumą. Tę część także kończy *crescendo* niskich dźwięków.

Bez troski, pewny siebie motyw rytmiczny – zapowiedź wolności – rozpoczyna część trzecią. Pojawia się tu flet piccolo kreśląc szalone meandry lotu innego tym razem ptaka, który pragnie lecieć jeszcze dalej i jeszcze wyżej – za wszelką cenę. Wraca flet prosty, by w aleatorycznej, wirtuozowskiej kadencji wykorzystać szeroki zakres brzmieniowy tego instrumentu. Ostatniemu dźwiękowi fletu towarzyszy tym razem *diminuendo* niskich dźwięków, które znikają po konane.

W partii solowej oraz w orkiestrze wykorzystałam drogą mi technikę aleatoryzmu kontrolowanego będącą tu nie tylko odwołaniem się do jednej z technik kompozytorskich Witolda Lutosławskiego, lecz także wprowadzającą element wolności, bez której nie można żyć”.

Koncert fletowy został skomponowany na zamówienie Württembergische Philharmonie Reutlingen, Malmö Symphony Orchestra, Opéra Orchestre National Montpellier Occitanie i National Philharmonic Society of Lithuania. (20’)

Najpopularniejsza chyba z symfonii Antonína Dvořáka (1841–1904), **IX Symfonia e-moll Z Nowego Świata op. 95** (1893), powstała w czasie, gdy kompozytor kierował nowojorskim konserwatorium. Ameryka wywarła na twórcy ogromne wrażenie – przede wszystkim Nowy Jork stanowił dlań wielki kontrast w zestawieniu ze spokojną, cichą Pragą. Gdy przystępował do pisania symfonii, niewiele jeszcze miejsc w Ameryce zdołał zwiedzić, stąd zamknięty w utworze muzyczny obraz kontynentu jest w dużej mierze wynikiem lektur. Dvořák był zafascynowany m.in. czytaniem w czeskim przekładzie poematem

The Song of Hiawatha (Pieśń o Hiawatcie, 1855) Henry'ego Wadswortha Longfellowa. Jego echa są wyraźne w drugim i trzecim ogniwie symfonii (żadne z nich nie jest bynajmniej prostym ekwiwalentem muzycznym jakiegoś fragmentu poetyckiego tekstu). W tematach utworu Dvořák próbował uchwycić charakter melodii rdzennych mieszkańców Ameryki oraz Afroamerykanów, nie uciekając się przy tym do dosłownych cytatów.

IX Symfonia ma nader precyzyjnie obmyśloną, czteroczęściową formę, zakorzenioną w tradycji gatunku. Na początku dynamicznej i lirycznej zarazem części pierwszej (*Adagio - Allegro molto*) kompozytor umieścił temat-motto, który przewija się przez wszystkie części. Niewątpliwie najpopularniejsza jest część druga (*Largo*): po kilku tajemniczych akordach pojawia się nostalgiczna melodia rożka angielskiego, przywołująca ponoć nastrój fragmentu wspomnianego dzieła Longfellowa, gdzie mowa jest o pogrzebie ukochanej indiańskiego wodza, tytułowego bohatera poematu. Część trzecia (*Molto vivace*) jest nieco mniej „amerykańska” – słychać wyraźnie, że napisał ją autor *Tańców słowiańskich*. Krótkie motywy wędrują przez wszystkie instrumenty, a główna myśl zostaje przetworzona w rytmie walca. Dramatyczno-tryumfalny finał (*Allegro con fuoco*) stał się sławny dzięki swemu marszowego tematowi, wprowadzonemu przez trąbki i waltornie. Powracają tu wszystkie ważniejsze idee muzyczne z ogniw poprzednich.

Oryginalną interpretację zakończenia *IX Symfonii* zaproponował w swej cennej książce o Dvořáku krytyk David Hurwitz: „Ponuro brzmiący fragment poprzedzający kodę oraz następujące po nim zgrzytliwe dysonanse w instrumentach dętych blaszanych (powstałe ze zderzenia głównego tematu finału z motywem przewodnim części pierwszej) przynoszą największe zaskoczenie: wbrew pozorom finał ten jest w swej istocie tragiczny – podobnie jak w *VII Symfonii*. Nawet bardzo »amerykańsko« brzmiąca linia basowa (w stylu *boogie-woogie*) i przejście – niejako w »ostatniej chwili« – do tonacji durowej nie są w stanie zatrzeć wrażenia żalu, który pozostaje, gdy końcowy akord łagodnie rozplywa się w ciszy. Oto kolejny przypadek [...], gdy porywający tok muzyki i jej niezaprzeczalny powab sprawiają, że łatwo można zapomnieć o jej dojmującym ładunku emocjonalnym. Po 1893 roku Dvořák nie napisze już żadnej symfonii, trudno zatem nie dosłyszeć w tym zakończeniu nostalgicznego pożegnania z gatunkiem, który tak świetnie mu się przysłużył – i który został dopełniony dziełami rangi tak doniosłej”. (35)

Piotr Urbański

POLECAMY PAŃSTWA UWADZE:

06.05

śr19:00

Scena Muzyki Polskiej | Starcie form

koncert kameralny

Trio Verto:

Anna Maria Staśkiewicz skrzypce

Marcel Makowski wiolonczela

Radosław Kurek fortepian

E. KANIA – Trio fortepianowe g-moll

A. CZAJKOWSKI – Trio-Notturmo op. 6

M. WAJNBERG – Trio fortepianowe A-dur op. 24

08.05

pt 19:00

Aż po horyzont

koncert symfoniczny

Orkiestra Symfoniczna Filharmonii w Szczecinie

Dawid Głogowski trąbka

Mateusz Kupski puzon

Wojciech Jeliński puzon

Marek Prášil dyrygent

K. MCKEE – *Centennial Horizon* na trąbkę i orkiestrę

E. FABIAŃSKA-JELIŃSKA – Koncert na dwa puzony i orkiestrę

A. COPLAND – III Symfonia

15.05

pt 19:00

Bezkręsy

koncert symfoniczny

Orkiestra Symfoniczna Filharmonii w Szczecinie

Jarosław Nadrzycki skrzypce

Przemysław Neumann dyrygent

F. MENDELSSOHN-BARTHOLDY – *Hebrydy* op. 26

F. MENDELSSOHN-BARTHOLDY – Koncert skrzypcowy e-moll op. 64

M. K. ČIURLIONIS – *W lesie*

M. KARŁOWICZ – *Rapsodia litewska* op. 11

Freitag – 24. April 2026 – 19:00 Uhr

Etwas dazwischen

Sinfoniekonzert

Sinfonieorchester
der Mieczysław-Karłowicz-Philharmonie Szczecin

Ana de la Vega Flöte
Przemysław Neumann Leitung

Programm:

LUDWIG van BEETHOVEN
Ouvvertüre zur Oper *Fidelio* op. 72 [7']

ELŻBIETA SIKORA
Flötenkonzert [20']
(Uraufführung)
– Allegro tranquillo
– Adagio calmo
– Vivace, energico, con fuoco

/Pause/

ANTONÍN DVOŘÁK
Sinfonie Nr. 9 e-Moll Aus der Neuen Welt op. 95 [35']
– Adagio – Allegro molto
– Largo
– Scherzo. Molto vivace – Poco sostenuto
– Allegro con fuoco

Sehr geehrte Damen und Herren,

bei mehrteiligen Kompositionen ist es im Konzertsaal allgemein üblich, erst nach dem Verklingen des Gesamtwerkes zu applaudieren.

In den kurzen Pausen zwischen den einzelnen Sätzen herrscht Stille. Applaus zwischen den Sätzen oder gar während einer längeren Pause im Stück kann Musiker und Zuhörer ablenken und so die durch die Musik geschaffene Spannung und Stimmung zunichtemachen.

ANA DE LA VEGA

Ana de la Vega hat in jüngster Zeit den Sprung auf die internationale Klassikbühne geschafft und zieht ungeteilte Aufmerksamkeit auf sich mit ihrem „kristallklaren, samtigen Ton“ und ihrer „unaufdringlichen Virtuosität“.

Ihre Debütaufnahme der Flötenkonzerte von Mozart und Mysliveček mit dem English Chamber Orchestra (Pentatone) wurde von Classic FM auf Platz 3 der „Best Albums of 2018“ gewählt, erreichte Platz 1 der Klassik-Bestsellerliste von Amazon und wurde sieben Mal zur „CD der Woche“ gekürt. Ihr zweites Album mit Konzerten von Haydn und Stamitz, gemeinsam mit dem Oboisten Ramón Ortega Quero und den Trondheim Soloists, sorgte für ähnliche Furore. Die internationale Presse bewunderte die „perfekte Harmonie“ sowie die „Anmut und Eleganz“.

Ana de la Vega wurde als Tochter argentinischer und britischer Eltern in Australien geboren. Sie studierte zunächst an der Universität von Sydney, bevor sie ihr Studium am Conservatoire Supérieur de Paris bei Raymond Guiot und Catherine Cantin fortsetzte und sich vom berühmten Stil der französischen Flötenschule inspirieren ließ.

Als Solistin trat sie u.a. mit dem Deutschen Kammerorchester Berlin, der Bayerischen Kammerphilharmonie, der Neuen Philharmonie Westfalen, den Bremer Philharmonikern, den Bochumer Symphonikern, den Dresdner Kapellsolisten, der Camerata Salzburg, der Auckland Philharmonia und den Trondheim Soloists auf. Zu ihren jüngsten Höhepunkten gehören Debüts in der Philharmonie Berlin, der Elbphilharmonie Hamburg, dem Concertgebouw Amsterdam, der Wigmore Hall und der Cadogan Hall London, der Philharmonie Essen, dem Brucknerhaus Linz sowie in der Philharmonie am Gasteig München.

Sie war die Protagonistin dreier ARTE-Dokumentationen (*Ana de la Vega und die Flöte, Bach – Musik für die Ewigkeit* und *Der Klang des Rheingau*). Zudem moderierte sie ihre eigene Serie Flute Reboot auf IDAGIO Live, in der sie die Zuschauer durch die reiche Geschichte der Flöte und andere klassische Musikgeschichten führte.

PRZEMYSŁAW NEUMANN

Przemysław Neumann schloss sein Dirigierstudium (Orchester- und Operndirigieren) bei Prof. Jerzy Salwarowski und Prof. Antoni Gref an der Musikakademie Posen ab. Im Jahr 2002 erhielt er den 3. Preis beim 3. Wettbewerb für junge Dirigenten in Białystok. Bereits während des Studiums begann er seine Zusammenarbeit mit dem Posener Musiktheater – bis 2013 war er Dirigent und Manager des Orchesters, bereitete mehrere Inszenierungen vor und dirigierte einige hundert Aufführungen und Konzerte. Er arbeitete auch mit der Posener Oper und dem Musiktheater Gliwicz (Gliwice) zusammen. Er leitete die meisten polnischen Orchester, darunter die Ensembles der Nationalphilharmonie Warschau, der Posener Philharmonie und der Sinfonia Iuventus.

Nachdem er 2009 promoviert hatte, nahm er einen Lehrauftrag am Lehrstuhl für Dirigieren an der Posener Musikakademie an, den er in den Jahren 2019–2020 leitete. 2017 verlieh man ihm den Titel eines habilitierten Doktors, 2019 den Titel eines Universitätsprofessors. Seine Alma Mater wurde für ihn zum Raum für die Verwirklichung zahlreicher Projekte, darunter für Konzerte mit dem Sinfonieorchester der Akademie (gekrönt durch die CD-Einspielung der Musik von Karol Kurpiński) und mit dem Orchester „Sinfonietta“ sowie jährliche studentische Aufführungen in der Posener Oper und Konzerte im Rahmen der Reihe „Kreaspiracje“.

In den Jahren 2015–2024 war er Direktor der Philharmonie Opoln (Opole). Gleichzeitig begann er mit einer intensiven Arbeit an unbekanntem oder zu Unrecht vernachlässigten Werken polnischer Komponisten, die in der Konzertreihe „Polnische vergessene Musik“ und der gleichnamigen Verlagsreihe mündete. In Zusammenarbeit mit der 2016 gegründeten „Stiftung für Kultur“, deren Präsident Przemysław Neumann ist, wurden Partituren mit Orchesterstimmen von Karol Kurpiński, Zygmunt Noskowski, Witold Maliszewski, Feliks Nowowiejski u.a. veröffentlicht. Außerdem realisierte Przemysław Neumann mit dem Orchester der Philharmonie Opoln zahlreiche Aufnahmen der polnischen Musik.

Am 1. September 2024 übernahm er die Position des Intendanten der Stettiner Philharmonie.

Etwas dazwischen

Die einzige Oper von **Ludwig van Beethoven** (1770–1827) trägt den Titel **Fidelio** (1805/1814): Sie erzählt von ehelicher Liebe und spielt gegen Ende des 18. Jahrhunderts unweit von Sevilla. Der edle Florestan wird auf Befehl seines Todfeindes Don Pizarro in einem Kerker gefangen gehalten – sein Tod steht bevor, da er zu viel über die schändlichen Taten seines Verfolgers weiß. Indessen hat sich Florestans Gattin Leonore, in männlicher Verkleidung als Fidelio (dieser Name bedeutet „der Treue“), die Gunst des Kerkermeisters erworben, der den jungen Gehilfen gern mit seiner Tochter Marzeline vermählen würde... Doch die Geschichte nimmt ein glückliches Ende: Leonore rettet ihren Gemahl, das Böse wird bestraft, und Unschuld wie Güte triumphieren.

Es existieren nicht weniger als vier verschiedene Ouvertüren, die Beethoven für immer neue Fassungen der Oper vorsah (denn sie erschien dem Komponisten stets unvollkommen); die letzte wurde 1814 im Wiener Kärntnertheater vorgestellt. Ihr geht eine um die Hälfte kürzere Ouvertüre voraus – sie steht in E-Dur, einer Tonart, die in der Oper der heldenhaften Leonore zugeordnet ist; gleichsam zeichnet sie ein Bild ihrer Entschlossenheit und Unbeugsamkeit. (7')

Elżbieta Sikora (geb. 1943) ist eine profilierte polnische Komponistin, die seit 1981 in Frankreich ansässig ist, ohne die Bindung an ihr Herkunftsland zu verlieren. Ihre Werke werden weltweit aufgeführt (die Uraufführung von *Le Sixième commandement. Tu ne tueras pas* fand 2022 in der Mieczysław-Karłowicz-Philharmonie Stettin statt).

Einen wichtigen Teil ihres Schaffens bilden Opern (die jüngste, *Dorian Gray* nach Oscar Wilde, wurde im vergangenen Jahr in Posen uraufgeführt). Auf die von Krzysztof Stefański in dem Buch *Flashback* (2022) gestellte Frage, ob in ihren Konzerten der Solist eine Art vokaler Held eines „instrumentalen Monodramms“ sei, antwortete sie: „Die Dominanz des Soloinstruments ergibt sich oft daraus, dass es in meiner Konzeption die führende Linie des ganzen Werkes bildet und daher häufig früher entsteht. Das heißt nicht, dass ich zuerst die Solostimme vollständig schreibe; sie entsteht eher fragmentarisch, zu denen ich später die Orchesterpartie ergänze oder ein orchestrales Intermezzo vor dem nächsten Einsatz des Solisten komponiere. Mir liegt daran, das Soloinstrument möglichst stark zu exponieren und dass sich der Ausführende tatsächlich ein wenig anstrengt. Wenn schon Konzert, dann richtig. Er soll spielen“.

Frühere Flötenwerke – besonders *Voyage III* und *La Tête d'Orphée II* – zählt die Komponistin zu ihren wichtigsten. Über das **Flötenkonzert** (2025) schreibt sie:

„Ich komponierte dieses Werk in Gedanken an die in Belarus inhaftierte Flötistin Maria Kalesnikava. An dem Tag, als ich auf der letzten Partiturseite das Schlusszeichen setzte, wurde Maria freigelassen – ein außergewöhnlicher Zufall...“

Im Konzert nutze ich die Klangfarben von drei Flöten – Querflöte, Piccolo und Altflöte – um den Klangraum des Hauptinstruments zu erweitern. Die vier einleitenden Solotöne *cis* wirken wie ein in den Raum gesandtes Morsesignal oder wie ein Klopfen an die Tür; sie kehren mehrfach wieder, transponiert nach *fis* und zurück nach *cis*. Die Flöte versucht, einem gefangenen Vogel gleich, immer höher aufzusteigen, um im Schluss-Crescendo von Celli, Kontrabässen und Pauke – dem Signal zuschlagender Tore – zu verschwinden.

In der Mitte des zweiten Satzes, der mit einem nachdenklichen, oszillierenden Motiv beginnt, erscheint die Altflöte mit melancholischer Versenkung; auch dieser Teil endet in einem Crescendo tiefer Klänge.

Ein unbeschwertes, selbstsicheres rhythmisches Motiv – Vorzeichen der Freiheit – eröffnet den dritten Satz. Hier zeichnet das Piccolo die wilden Mäander eines anderen Vogelflugs, der noch weiter und höher streben will – um jeden Preis. Die Flöte kehrt zurück und nutzt in einer aleatorischen, virtuosen Kadenz ihren weiten Klangumfang. Dem letzten Ton folgt diesmal ein Diminuendo der tiefen Klänge, die besiegt verklingen.

Sowohl in der Solopartie als auch im Orchester verwende ich die mir vertraute Technik der kontrollierten Aleatorik – als Anknüpfung an eine der kompositorischen Techniken von Witold Lutosławski und zugleich als Einführung eines Elements von Freiheit, ohne die man nicht leben kann“.

Das **Flötenkonzert** entstand im Auftrag der Württembergischen Philharmonie Reutlingen, des Malmö Symphony Orchestra, des Opéra Orchestre National Montpellier Occitanie sowie der National Philharmonic Society of Lithuania. (20')

Die wohl populärste der Sinfonien von **Antonín Dvořák** (1841–1904), die **Sinfonie Nr. 9 e-Moll Aus der Neuen Welt op. 95** (1893), entstand während seiner Tätigkeit am Konservatorium in New York. Amerika hinterließ bei ihm einen starken Eindruck – vor allem bildete New York einen scharfen Kontrast zur stillen, beschaulichen Prag. Als er die Arbeit an der Sinfonie aufnahm, hatte er erst wenige Orte des Kontinents kennengelernt; das im Werk entworfene musikalische Bild beruht daher zu einem guten Teil auf Lektüren. Dvořák war unter anderem fasziniert von dem in tschechischer Übersetzung gelesenen Gedicht *The Song of Hiawatha* (1855) von Henry Wadsworth Longfellow, dessen Nachklänge besonders im zweiten und dritten Satz hörbar sind (ohne dass diese eine direkte musikalische Entsprechung einzelner Textstellen dar-

stellten). In den Themen suchte er den Charakter der Melodien der indigenen Bevölkerung Amerikas und der Afroamerikaner einzufangen, ohne wörtliche Zitate zu verwenden.

Die Sinfonie besitzt eine sorgfältig durchdachte viersätzigige Form, fest in der Tradition verwurzelt. Gleich zu Beginn des zugleich dynamischen wie lyrischen ersten Satzes (*Adagio – Allegro molto*) erscheint ein Motto-Thema, das alle Sätze durchzieht. Am bekanntesten ist der zweite Satz (*Largo*): Auf einige geheimnisvolle Akkorde folgt die nostalgische Melodie des Englischhorns, die angeblich eine ferne, von Trauer durchzogene Atmosphäre aus Longfellows Dichtung heraufbeschwört – jenen Abschnitt, in dem von der Bestattung der Geliebten eines indianischen Häuptlings, der Titelfigur des Gedichts, die Rede ist. Der dritte Satz (*Molto vivace*) wirkt weniger „amerikanisch“ – deutlich vernehmbar ist hier der Schöpfer der *Slawischen Tänze*; kurze Motive wandern durch das Orchester, und der Hauptgedanke erscheint im Walzerrhythmus. Das dramatisch-triumphale Finale (*Allegro con fuoco*) wurde durch sein marschartiges Thema berühmt, von Trompeten und Hörnern eingeführt; zugleich kehren hier die wichtigsten Gedanken der vorangegangenen Sätze wieder.

Eine originelle Deutung des Schlusses der *Neunten Sinfonie* schlug der Kritiker David Hurwitz in seinem verdienstvollen Dvořák-Buch vor: „Der düster klingende Abschnitt vor der Coda und die folgenden schroffen Dissonanzen im Blech (entstanden aus der Überlagerung des Finalthemas mit dem Leitmotiv des ersten Satzes) bringen die größte Überraschung: Entgegen dem Anschein ist dieses Finale im Kern tragisch – ähnlich wie in der *Siebten Sinfonie*. Selbst die sehr »amerikanisch« wirkende Basslinie (im Stil des Boogie-Woogie) und der gleichsam im letzten Moment erfolgende Übergang ins Dur vermögen den Eindruck von Wehmut nicht zu tilgen, der bleibt, wenn der Schlussakkord sanft in der Stille verklingt. Ein weiterer Fall [...], in dem der mitreißende Fluss der Musik und ihr unbestreitbarer Reiz leicht über ihre tiefe emotionale Ladung hinwegtäuschen. Nach 1893 schrieb Dvořák keine weitere Sinfonie mehr; daher lässt sich in diesem Ende kaum überhören ein nostalgischer Abschied von der Gattung, der er so Bedeutendes hinzufügte – und die er mit Werken von solch eminenter Bedeutung abrundete“. (35')

Piotr Urbański
(Deutsche Fassung von Tomasz Kowalewski)

UNSERE KONZERTEMPFEHLUNGEN

06.05

Mi 19:00

Szene der Polnischen Musik | Kampf der Formen

Kammerkonzert

Trio Verto:

Anna Maria Staśkiewicz Violine

Marcel Makowski Cello

Radosław Kurek Klavier

E. KANIA – Klaviertrio g-Moll

A. TCHAIKOWSKY – Trio-Notturmo op. 6

M. WEINBERG – Klaviertrio A-Dur op. 24

08.05

Fr 19:00

Bis zum Horizont

Sinfoniekonzert

Sinfonieorchester der Philharmonie Szczecin

Dawid Głogowski Trompete

Mateusz Kupski Posaune

Wojciech Jeliński Posaune

Marek Prášil Leitung

K. MCKEE – *Centennial Horizon* für Trompete und Orchester

E. FABIANSKA-JELIŃSKA – Konzert für zwei Posaunen und Orchester

A. COPLAND – Sinfonie Nr. 3

15.05

Fr 19:00

Endlos

Sinfoniekonzert

Sinfonieorchester der Philharmonie Szczecin

Jarosław Nadrzycki Violine

Przemysław Neumann Leitung

F. MENDELSSOHN-BARTHOLDY – *Die Hebriden* op. 26

F. MENDELSSOHN-BARTHOLDY – Violinkonzert e-Moll op. 64

M. K. ČIURLIONIS – *Im Walde*

M. KARŁOWICZ – *Litauische Rhapsodie* op. 11

ORKIESTRA W DZISIEJSZYM KONCERCIE

KONCERTMISTRZ / KONZERTMEISTER

Paweł Maślanka

KONCERTMISTRZYNI /

KONZERTMEISTERIN

Karolina Hyla-Wybraniec

I SKRZYPCE / 1.VIOLINEN

Maria Sakowska

Monika Sawczuk

Edyta Wolańska

Elżbieta Fabiszak-Dąbrowska

Joanna Hajkiewicz

Alina Krzyżewska

Olga Rozmus

Wioletta Borkowska

Anna Majewska

Marcin Kieruczenko

Maria Polanowska

Andrii Kreshchenskyi

II SKRZYPCE / 2.VIOLINEN

Anna Przerwa

Robert Smoliński

Diana Miszkiel-Gugała

Joanna Ostaszewska

Magdalena Pajestka

Alicja Poręba

Zuzanna Ciołek

Łukasz Górewicz

Miłosz Kosmal

Patrycja Kozak

Alicja Ptasieński

Robert Cybulski

ALTÓWKI / BRATSCHEN

Grzegorz Sadowski

Wojciech Mazur

Galina Smolińska

Luca Persico

Dominika Kotlicka

Ludmiła Rusin

Aleksandra Majewska

Igor Rudnicki

Miłosz Andrzejewski*

WIOLONCZELE / CELLI

Tomasz Szczęsy

Yesong Lee

Klara Świdrów

Jacek Tomczak

Ihor Chilipik

Natalia Wesołowska

Katarzyna Meisinger

Jakub Wyciślik

KONTRABASY / KONTRABÄSSE

Karol Nasiłowski

Paweł Jędrzejewski

Michał Mitschke

Wojciech Gunia

Robert Możejewski

Urszula Maliszewska*

ORCHESTER IM HEUTIGEN KONZERT

FLETY / FLÖTEN

Joanna Kowalczyk

Filippo del Noce

OBOJE / OBOEN

Mateusz Żurawski

Izabela Kokosińska

Piotr Kokosiński

KLARNETY / KLARINETTEN

Krzysztof Krzyżewski

Krzysztof Baturo

FAGOTY / FAGOTTE

Anna Bownik

Michał Szydłowski

WALTORNIE / HÖRNER

Bartosz Wawruch

Radosław Zamojski

Oleksandr Melnychenko

Dmitrij Wdowiczenko

TRĄBKI / TROMPETEN

Sławomir Kuszvara

Marcin Olkowski

PUZONY / POSAUNEN

Mateusz Kupski

Wojciech Bublej

Igor Puszkar

TUBA

Tomasz Zienkovicz

KOTŁY / PAUKEN

Dariusz Jagiełło

PERKUSJA

Jacek Wierzchowski

Jorge Luis Valcarcel Gregorio

HARFA / HARFE

Sandra Kasperek*

*gościnnie / als Gast

Poznaj historię Filharmonii w Szczecinie

Unikalne materiały archiwalne i nagrania dawnych koncertów,
wspomnienia muzyków, dyrygentów, ciekawostki, anegdoty
i wiele więcej...

Odwiedź stronę

historia.filharmonia.szczecin.pl

Entdecken Sie die Geschichte der Stettiner Philharmonie

Einzigartige Archivmaterialien und historische
Konzertaufnahmen, Erinnerungen von Musikern und Intendanten,
Wissenswertes, Anekdoten und vieles mehr...

Besuchen Sie die Website

historia.filharmonia.szczecin.pl

GALERIA POZIOM 4

Maciej Osmycki | EQUINOX

Equinox to wielowątkowy przegląd twórczości Macieja Osmyckiego, obejmujący prace z ostatnich 16 lat: obrazy, obiekty, zdarzenia. Na wystawę zostały wybrane prace reprezentujące różne kierunki poszukiwań twórczych i te, które pojawiły się niezależnie od tych poszukiwań i oczekiwań autora.

Equinox jest opowieścią o równowadze: między intuicją i precyzyjną analizą, spontanicznością i ścisłym planem, kontrolą i tym, co nieprzewidywalne.

Maciej Osmycki zajmuje się malarstwem, rysunkiem, rzeźbą, tkaniną; tworzy obiekty i instalacje malarskie, dźwiękowe i interdyscyplinarne, video art. Na Wydziale Grafiki Akademii Sztuki prowadzi Pracownię Alternatywnych Metod Obrazowania, na Wydziale Malarstwa - Pracownię Technologii Malarstwa i Rysunku. Urodzony w Warszawie, mieszka i pracuje w Szczecinie.

[Art.Room]

Łukasz Skąpski | Rysunki cieniem

Łukasz Skąpski jest artystą wizualnym, profesorem i kierownikiem Pracowni Fotografii i Strategii Artystycznych na Wydziale Nowych Mediów, Fotografii i Filmu Eksperymentalnego Akademii Sztuki w Szczecinie

Jednym z kluczowych obszarów zainteresowań Skąpskiego jest fenomen światła – jego zmienność, rytm i zależność od praw natury. W cyklu **Rysunki cieniem** (1993-1994) artysta tworzył na plaży w Kuźnicy na Półwyspie Helskim niewielkie, efemeryczne instalacje z patyków i trzciny wbitych w piasek. Rzucane przez nie cienie, zmieniające się wraz z ruchem słońca, tworzyły ulotne, geometryczne rysunki.

Partner: SYMFONIA
CAFE

Galerie dostępne są dla odwiedzających w wybrane soboty i niedziele w godz. 12.00 – 16.00 (ostatnie wejście o godz. 15.30)

Bilety w cenie 20 PLN dostępne są w kasie, biletomacie i na stronie filharmonia.szczecin.pl.

Wstęp bezpłatny dla dzieci do lat 10 i osób z niepełnosprawnościami.

Goście koncertów mogą odwiedzić galerie bezpłatnie w trakcie przerw i pół godziny po zakończeniu koncertu.

GALERIA POZIOM 4

Maciej Osmycki | EQUINOX

Equinox bietet einen facettenreichen Einblick in das künstlerische Schaffen von Maciej Osmycki und umfasst Arbeiten der letzten 16 Jahre: Gemälde, Objekte, Ereignisse. Die Ausstellung vereint Arbeiten, die verschiedene Wege der kreativen Erkundung dokumentieren, ebenso wie solche, die unabhängig von diesen Suchbewegungen und den Erwartungen des Künstlers entstanden sind. *Equinox* erzählt von Gleichgewicht: zwischen Intuition und präziser Analyse, Spontaneität und strengem Konzept, zwischen Kontrollierbarem und Unvorhersehbarem. Maciej Osmycki arbeitet in den Bereichen Malerei, Zeichnung, Skulptur und Textilkunst; er schafft malerische, klangliche und interdisziplinäre Objekte, Installationen sowie Videoarbeiten. An der Fakultät für Grafik der Akademie der Künste leitet er die Werkstatt für alternative Bildfindungsmethoden, an der Fakultät für Malerei die Werkstatt für Malerei- und Zeichnungstechnologie. Geboren in Warschau, lebt und arbeitet er derzeit in Stettin.

[Art.Room]

Łukasz Skąpski | Schattenzeichnungen

Łukasz Skąpski ist bildender Künstler, Professor und Leiter der Klasse für Fotografie und Künstlerische Strategien an der Fakultät für Neue Medien, Fotografie und Experimentellen Film der Kunstakademie Stettin.

Im Zentrum von Skąpskis Interesse steht das Licht – seine Wandelbarkeit, sein Rhythmus und seine Abhängigkeit von Naturgesetzen. Im Zyklus **Rysunki cieniem** (1993–1994) entstanden am Strand von Kuźnica auf der Halbinsel Hel kleine, flüchtige Installationen aus Schilf und Stöcken. Die Schatten, die sie warfen, veränderten sich mit der Sonne und erzeugten kurze, geometrische Zeichnungen.

Partner: SYMFONIA
CAFE

Die Galerien sind für Besucher an ausgewählten Samstagen und Sonntagen von 12:00 bis 16:00 Uhr geöffnet (letzter Einlass um 15:30 Uhr).

Tickets zum Preis von 20 PLN sind an der Kasse, am Ticketautomaten sowie online unter filharmonia.szczecin.pl erhältlich.

Kinder bis 10 Jahre sowie Personen mit Behinderungen haben freien Eintritt.

Besucher von Konzerten können die Galerien während der Pausen und bis eine halbe Stunde nach Konzertende kostenfrei besichtigen.

Partnerzy sezonu artystycznego 2025/2026

Partner der Musiksaison 2025/2026

Mecenaszem Filharmonii im. Mieczysława Karłowicza
w Szczecinie jest Enea.

Schirmherr der Mieczysław-Karłowicz-Philharmonie
in Szczecin ist Enea.

Partnerem sezonu artystycznego 2025/2026 jest STRABAG.

Partner der künstlerischen Saison 2025/2026 ist STRABAG.

Partnerem motoryzacyjnym jest Dealer BMW Bońkowscy.

Der Automobilpartner ist der Dealer BMW Bońkowscy.

BMW
Bońkowscy

Partnerem zdrowia jest Sanprobi.

Sanprobi ist unser Gesundheitspartner.

Partnerem edukacyjnym jest Zachodniopomorska Szkoła Biznesu.

Der Bildungspartner ist die West Pomeranian Business School.

Partner wspierający:

Förderpartner

